

модернізації вітчизняних підприємств, залучення іноземних інвестицій та новітніх технологій, підвищення конкурентоспроможності української продукції, отримання фінансових ресурсів для розвитку економіки, підвищення якості життя громадян, поліпшення системи охорони здоров'я, зміцнення верховенства права тощо. Угода про асоціацію між Україною та ЄС – це шанс модернізації національної економіки.

Література

1. Вигоди від заручин ЄС та України: скасування мит та висока якість товарів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://tsn.ua/groshi/vigodi-vid-zaruchin-yes-ta-ukrayini-skasuvannya-mit-ta-visoka-yakist-tovariv-313296.html>

2. Європа і США створять «економічне НАТО» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gazeta.dt.ua/international/yevropa-i-ssha-stvoryat-ekonomichne-nato.html> 3.

3. Михайлова Л. І. Євроекономічна інтеграція: навчальний посібник / Л. І. Михайлова, Н. В. Волченко, Т. О. Зінчук, С. М. Кваша – К.: ЦУЛ, 2013. – 136 с.

УДК 341.161

Козирєва В. П., к.ю.н., доцент,
Лапа Н. О., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПРОСТОРУ СВОБОДИ, БЕЗПЕКИ ТА ЮСТИЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Одним із пріоритетних напрямів діяльності Європейського Союзу вважається поступове формування простору свободи, безпеки та юстиції (ПСБЮ). Створення такого простору є складним завданням, адже він має внутрішній і зовнішній аспекти й потребує гармонійного розвитку всіх трьох складових (свободи, безпеки та юстиції) [1, ст. 213].

Створення ПСБЮ як самостійного напрямку діяльності ЄС почалося після набуття чинності Маастрихтським договором про Європейський Союз 1993 року. Від самого початку свого формування ПСБЮ був тісно пов'язаний зі співпрацею держав-членів у сфері юстиції і внутрішніх справ (СЮВС), яка становила третю опору ЄС. Після підписання Амстердамських договорів ПСБЮ опинився в межах двох опор – першої (економічне та соціальне співробітництво; розділ IV Договору про заснування Європейського співтовариства – ДЗЄС) і третьої (внутрішні справи й правосуддя; розділ VI Договору про Європейський Союз). Лісабонські договори про Європейський Союз (ДЄС) і функціонування Європейського Союзу (ДФЄС) передбачають ліквідацію трьох опор і включення ПСБЮ до розділу V ДФЄС.

Важливими імпульсами для створення і розвитку ПСБЮ стали рішення Європейської Ради в Тампері (1999 р.), Фейре (2000 р.), Копенгагені (2004 р.) і Стокгольмі (2009 р.).

ПСБЮ охоплює спеціальні сфери правового регулювання, які стосуються прикордонного контролю, надання притулку, імміграції, гарантування високого рівня безпеки громадян ЄС, співпраці судів із цивільних та кримінальних справ, співробітництва поліцейських органів, полегшення доступу до правосуддя. Кожна зі сфер, охоплених ПСБЮ, має свої особливості правового регулювання [2, ст. 71].

Для реалізації положень ПСБЮ використовуються різні правові інструменти. Це можуть бути регламенти, директиви, рішення, міжнародні угоди. Такі інструменти застосовуються на підставі базових положень і цілей установчих договорів [4].

Головними складовими простору свободи є усунення контролю щодо осіб на внутрішніх кордонах і спільна політика з питань контролю за зовнішнім кордоном ЄС, надання притулку, імміграції (ст. 67.2 ДФЄС).

Євросоюз поступово уніфікує правила і норми, що стосуються здійснення контролю на кордонах. У 2006 році ухвалено Шенгенський кодекс щодо кордонів, який встановлює єдині правила перетину зовнішніх і внутрішніх кордонів. Союз ухвалив і регулярно доповнює акти, в яких визначається єдиний формат візи та встановлюється перелік країн, громадянам яких потрібно або ж не потрібно мати візи для в'їзду на територію ЄС (Регламент 529/2001 у консолідованій версії від 19 січня 2007 р.). Регламент Європарламенту і Європейської Ради 810/2009 запровадив Візовий кодекс ЄС. Кодекс набрав чинності 5 квітня 2010 року, визначивши процедури та умови видачі короткострокових і транзитних аеропортних віз. Питання видачі довгострокових віз вирішують самі держави-члени [5].

При перетині зовнішніх кордонів Євросоюзу заходам контролю підлягають лише громадяни третіх країн. Після перетину зовнішніх кордонів ЄС на законних підставах пересування громадян третіх країн у межах ЄС здійснюється за відсутності контролю незалежно від їх громадянства. Союз також має спільну політику стосовно документів, які необхідно мати при собі негромадянам держав-членів при в'їзді до ЄС, а також умов, на яких такі особи можуть пересуватися територією ЄС на час короткострокового перебування [3].

З метою забезпечення контролю і нагляду за перетином зовнішніх кордонів ЄС створюється інтегрована система управління зовнішніми кордонами (ІСУЗК). Її запровадження було передбачено Висновками Європейської Ради, ухваленими за результатами засідання 14-15 грудня 2001 року у м. Лекені (Бельгія). Складовою ІСУЗК є Інформаційна візова система (ВІС), яка складається з центральної (Ц-ВІС) і національних підсистем (Н-ВІС) [3].

Отже, спільна політика щодо громадян третіх країн та осіб без громадянства здійснюється також у питаннях надання притулку, забезпечення додаткового або тимчасового захисту всім, хто його потребує. При цьому держави-члени мають дотримуватися принципу невислання. Така політика не повинна суперечити Женевській конвенції 1951 року і Протоколу 1967 року про статус біженців, а також іншим міжнародно-правовим документам. Крім того, Союз співпрацює у цій сфері й з третіми країнами.

Література

1. Муравйов В. І. Вступ до права Європейського Союзу: підручник / В. І. Муравйов. – К.: Юрінком Інтер, 2011. – 213 с.
2. Cremona M. EU External Action in the JHA Domain: A Legal Perspective. EUI WP Law 2008/24. – 31 p.
3. Official Journal of the European Union. – 2008 C 115/01 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/JOHtml.do.uri=OJ:C:2008:115:SOM:EN:HTML>
4. Official Journal of the European Union. – 2007 L 188/17 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/JOHtml.do.uri=OJ:L:2007:204:SOM:en:HTML>.
5. Official Journal of the European Union. – 2002 L 63/1 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/JOYear.do.year=2002>.

УДК 346.14

Козирєва В. П., к.ю.н., доцент,
Коломієць В. А., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ІНТЕГРАЦІЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ЕКОНОМІКИ В ЕКОНОМІКУ ЄС

Європейський вектор розвитку, обраний українським суспільством і державою, потребує створення відповідних механізмів розбудови підприємств та населених пунктів нашої країни як частини європейського простору та інтеграції вітчизняної економіки в економіку ЄС. За таких умов капітальне будівництво, з одного боку, виступає об'єктом для реалізації відповідних державних заходів, а, з іншого, – інструментом, за допомогою якого відбувається розв'язання цих задач. У Господарському кодексі України будівельна економічна політика визнана складовою структурно-галузевої політики, у рамках якої держава здійснює відносно самостійний комплекс стимулюючих заходів [1, с. 25]. Проте досі відсутня чітка стратегічна державна економічна політика, спрямована на забезпечення випереджального інноваційно-індустріального розвитку будівельного комплексу.